

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มาตรฐานการบัญชีของไทยได้พัฒนามาจากมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Accounting Standards หรือ IAS) ซึ่งมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ ได้เปิดโอกาสให้มีทางเลือกในการปฏิบัติทางบัญชีไว้มากมาย ซึ่งการแสดงตัวเลขในงบการเงินภายใต้มาตรฐานการบัญชีของไทย ก็เปิดโอกาสให้บริษัทสามารถนำวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกัน มาใช้ได้ตามความเหมาะสมของสภาพธุรกิจด้วยเช่นกัน โดยการเปิดโอกาสดังกล่าวแม้จะเป็นเรื่องที่สมเหตุสมผล แต่ในทางปฏิบัติแล้ว บริษัทสามารถนำวิธีการบัญชีที่เปิดโอกาสไว้ มาเลือกปฏิบัติได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งจะทำให้ตัวเลขในงบการเงินของแต่ละบริษัทมีคุณภาพไม่เท่ากัน และทำให้งบการเงินของแต่ละบริษัทเปรียบเทียบกันได้ยากขึ้น นอกจากนี้ทางเลือกวิธีปฏิบัติทางบัญชีจะกลายเป็นช่องทางในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชีของบริษัทได้ (ภาพร เอกอรรถพร, 2545)

ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีความผันผวนในการดำเนินธุรกิจนับแต่ปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบปัญหาจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำและการลดลงของค่าเงินบาท ทำให้บริษัทต่าง ๆ ประสบปัญหาในการดำเนินธุรกิจเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทที่มีหนี้สินเป็นเงินตราต่างประเทศ ต่างก็ได้รับผลขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินเกิดขาดทุนสุทธิจากการดำเนินงาน ซึ่งบางบริษัทมีผลขาดทุนสุทธิมากกว่ากำไรสะสมและทุนจดทะเบียนของผู้ถือหุ้นติดลบ ทำให้บริษัทเหล่านั้นต้องหาวิธีการที่จะช่วยให้ส่วนของผู้ถือหุ้นดีขึ้น โดยไม่ขัดต่อหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และสามารถรายงานฐานะการเงินของบริษัทให้ดีขึ้นได้ เพื่อให้พ้นจากการถูกจัดอยู่ในหมวดบริษัทภายใต้การฟื้นฟูกิจการ หรือพ้นความเสี่ยงจากการถูกเพิกถอนออกจากความเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

มาตรฐานการบัญชีที่มีแนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติจึงเป็นที่สนใจของผู้บริหาร เนื่องจากสามารถนำมาใช้ได้โดยไม่ขัดต่อหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 32 เรื่อง “ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์” มีทางเลือกที่มีผลกระทบสำคัญต่องบการเงิน ในเรื่องของกรวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้มูลค่าเริ่มแรก ซึ่งได้กำหนดให้มีแนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ตามแนวคิดการวัดมูลค่าที่ต้องการแสดงราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ในราคาที่เหมาะสมความเป็นจริงมากที่สุด ภายใต้มุมมองที่เน้นงบดุลเป็นหลัก (Balance Sheet Approach) ที่ถูกสะท้อนและกำหนดเป็นแม่บทการบัญชีของไทย โดยสามารถปรับปรุงราคาตามบัญชีเป็นราคาทุน

ปัจจุบัน ราคาอุตสาหกรรม หรือราคาเปลี่ยนแปลง และเปิดโอกาสให้ผู้บริหารของบริษัทที่มีอำนาจในการตัดสินใจได้ว่าจะปรับปรุงราคาทุนเดิมของสินทรัพย์ใหม่หรือไม่

โดยหากบริษัทเลือกแสดงมูลค่าสินทรัพย์ภายหลังการรับรู้เริ่มแรกในงบดุลด้วยราคาที่ใหม่ มูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์จะเพิ่มขึ้นและส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์จะถูกบันทึกไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ไม่ถูกจัดเป็นรายได้ และจะเกิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ดีใหม่ตามมา โดยเฮนเดอร์สัน และกู๊ดวิน (Henderson & Goodwin, 1992) ได้สรุปผลกระทบที่เกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ไว้ ดังนี้

1. ค่าเสื่อมราคาที่เพิ่มขึ้นจากการตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม จะทำให้รายงานกำไรลดต่ำลง โดยไม่ได้เป็นการย้ายกำไรจากงวดหนึ่งไปยังอีกงวดหนึ่ง เพราะค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจะทำให้กำไรหายไปในที่สุดไม่ได้กลับคืนมาในงวดถัดไป

2. กำไรจากการขายสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่จะต่ำลง เพราะมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์สูงขึ้น

3. ผลรวมของกำไรที่ต่ำลงเกิดจากค่าเสื่อมราคาที่สูงขึ้น และกำไรจากการขายสินทรัพย์ที่ตีราคาใหม่ที่ต่ำลงจะเท่ากับมูลค่าที่ตีราคาใหม่ เช่น ถ้าสินทรัพย์ตีราคาเพิ่ม 300,000 เหรียญ ดังนั้นกำไรที่เกิดขึ้นตลอดงวดที่ตีราคาสินทรัพย์ใหม่จนกระทั่งสินทรัพย์นั้นถูกขายไป จะลดลงเท่ากับ 300,000 เหรียญ

4. ในขณะที่สินทรัพย์นั้นยังคงอยู่ ผลที่ตามมาจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้ทั้งสินทรัพย์รวมและส่วนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น โดยมูลค่าที่เพิ่มขึ้นจะเท่ากับมูลค่าที่ตีราคาใหม่หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมจากการตีราคาใหม่

5. ในขณะที่สินทรัพย์นั้นยังคงอยู่ จะมีการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนทางการเงิน ดังนี้

- 5.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมจะลดลง เนื่องจากการลดลงของกำไรและการเพิ่มขึ้นของมูลค่าสินทรัพย์รวม

- 5.2 อัตราผลตอบแทนต่อหุ้นจะลดลง เนื่องจากการลดลงของกำไรและการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้น

- 5.3 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม และอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น จะลดลง เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์รวมและการเพิ่มขึ้นของส่วนของผู้ถือหุ้น

แม้ว่าการตีราคาสินทรัพย์ใหม่จะทำให้งบดุลแสดงมูลค่าใกล้เคียงมูลค่าปัจจุบันมากขึ้น แต่ก็ส่งผลให้บริษัทมีกำไรและอัตราผลตอบแทนที่ลดลง โดยการตีราคาสินทรัพย์ใหม่อาจจะถูกใช้ในกิจการที่มีกำไรมากเกินไป แต่มีกำไรไม่สม่ำเสมอ (Chamber, 1973, p. 56 cited in Henderson &

Goodwin, 1992, p.81) และผลจากการตราค่าสินทรัพย์ใหม่ที่ทำให้กำไรของกิจการลดลง ดังนั้นจะต้องมีแรงจูงใจที่มีอิทธิพลสำคัญทำให้ผู้บริหารตัดสินใจตราค่าสินทรัพย์ใหม่ (Whitted & Chan, 1992 cited in Henderson & Goodwin, 1992, p. 80) นอกจากนี้เฮนเดอร์สัน และกูดวิน (Henderson & Goodwin, 1992) ยังได้สรุปเหตุผลที่เป็นไปได้ในการตัดสินใจตราค่าสินทรัพย์ใหม่ของบริษัทในประเทศออสเตรเลียไว้ 6 ประเด็นดังนี้

1. เพื่อให้วัดกำไรที่เกิดขึ้นจริงได้ว่าสูงหรือต่ำกว่า เนื่องจากค่าเสื่อมราคาตามราคาทุนเดิมไม่สอดคล้องกับรายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นราคาปัจจุบัน ดังนั้นการตราค่าใหม่จะสะท้อนกำไรที่แท้จริงได้

2. เพื่อให้ข้อมูลในงบการเงินมีความหมายมากขึ้น เนื่องจากเป็นมูลค่าที่สะท้อนสภาพเศรษฐกิจที่แท้จริงของกิจการ

3. ส่วนเกินทุนจากการตราค่าสินทรัพย์ใหม่ สามารถนำมาออกหุ้นโบนัสได้

4. เพื่อให้สินทรัพย์ที่มีอยู่มีมูลค่ามากขึ้นและราคาหุ้นเพิ่มขึ้น

5. เพื่อให้อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ดีขึ้น

6. ถ้าผลตอบแทนของผู้บริหารผูกติดกับมูลค่าของสินทรัพย์ ผู้บริหารก็อาจจะตราค่าสินทรัพย์ใหม่ได้ เพื่อสร้างผลตอบแทนให้กับตัวเอง

จากการศึกษาของบราวน์, ไอซาน และโล (Brown, Izan, & Loh, 1992) พบว่ากิจการที่มีภาระหนี้สินสูง โกลัที่ จะละเมิดข้อตกลงกับเจ้าหนี้ ผู้บริหารจะตัดสินใจตราค่าสินทรัพย์เพิ่ม เพราะการตราค่าสินทรัพย์เพิ่มทำให้กิจการรายงานฐานะการเงินที่ดีขึ้น และยังส่งผลให้กิจการสามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญตามสัญญาเงินกู้ไว้ได้ ซึ่งอัตราส่วนทางการเงินดังกล่าวจะใช้เป็นดัชนีวัดความสามารถในการดำเนินงาน สภาพคล่อง และความสามารถในการจ่ายคืนเงินกู้ของกิจการ

นอกจากนี้การศึกษาของลิน และเพียสนเนล (Lin & Peasnell, 1994) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการตราค่าสินทรัพย์ใหม่ไว้ดังนี้

1. ช่วยลดความเสี่ยงจากการละเมิดเงื่อนไขในสัญญาเงินกู้

2. เป็นสัญญาณความน่าเชื่อถือที่จะมาถึง

3. การลดลงของอัตราผลตอบแทน จะทำให้กิจการมีอำนาจต่อรองกับสภาพ

แรงงานและองค์กรของภาครัฐ

โดยนอกจากประโยชน์ข้างต้นแล้ว ยังได้กล่าวถึงข้อเสียที่เกิดจากการตราค่าสินทรัพย์ใหม่ไว้ กล่าวคือ

1. ทำให้เกิดต้นทุน (ค่าใช้จ่าย) ในการว่าจ้างผู้ประเมินอิสระ

2. การรายงานกำไรลดลงเนื่องมาจากการมีค่าเสื่อมราคาที่เพิ่มขึ้น และทำให้อัตราผลตอบแทนลดลง

ชอว์ (Shaw, 1995) ได้ศึกษาเกี่ยวกับทิศทางของกำไรเมื่อมีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ซึ่งได้สรุปเหตุผลหลักในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ไว้คือ

1. เพื่อให้ฐานะการเงินของบริษัทแข็งแกร่งขึ้น
2. เพื่อให้ความสามารถในการกู้ยืมเพิ่มขึ้น
3. เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การออกหุ้นใหม่จะได้ราคาดีขึ้น
4. เพื่อให้ราคาแลกเปลี่ยนที่เกิดจากการถูกรอบครองกิจการ การรวมกิจการ และการซื้อหุ้น อยู่ในระดับที่น่าพึงพอใจขึ้น

โดยเมื่อบริษัทเสนองบการเงินด้วยราคาที่ตีใหม่และคิดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานที่เหลืออยู่แล้ว มูลค่ารวมของโรงงานจะทำให้งบคุณเปลี่ยนแปลงไป และสถาบันการเงินจะปล่อยเงินกู้เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ดีจากการเพิ่มขึ้นของค่าเสื่อมราคาของราคาที่ตีใหม่ จะทำให้กำไรของบริษัทลดลงประมาณ 2 ใน 3 ในขณะที่บริษัทก็จะได้ผลประโยชน์ทางภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรที่ลดลงด้วย

นอกจากนี้ยังได้กล่าวถึงความน่าเชื่อถือในการประเมินราคาสินทรัพย์ใหม่ว่า ธนาคารสถาบันการเงิน ผู้สอบบัญชี ตลอดจนนักลงทุน จะเชื่อถือการประเมินราคาโดยผู้ประเมินอิสระมากกว่าการประเมินราคาโดยผู้บริหารของบริษัท เนื่องจากผู้ประเมินอิสระมีความเชี่ยวชาญในการประเมินราคาและมีข้อมูลในการพิจารณามูลค่าปัจจุบันตลอดจนแหล่งที่มาของสินทรัพย์ที่จะประเมิน

จากการศึกษาของเจียร์มิก และเวจเลอร์ (Gaeremynck & Veugeler, 1998) ได้กล่าวไว้ว่า กิจการที่ประสบความสำเร็จและมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนต่ำ มีความเป็นไปได้สูงที่จะไม่ตีราคาสินทรัพย์ใหม่ และบริษัทที่มีสินทรัพย์สุทธิ (Net Worth) ต่ำและเสี่ยงที่จะใกล้ล้มเลิกข้อตกลงในสัญญาเงินกู้ จะตีราคาสินทรัพย์ใหม่

ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่รายงานฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัท แสดงให้สาธารณชนเห็นถึงความไม่มั่นคงทางการเงินแล้ว ไม่ว่าจะมาเกิดจากปัจจัยภายในอันเนื่องมาจากการบริหารงานของผู้บริหารเอง หรือจากปัจจัยภายนอกองค์กรที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น การประกาศค่าเงินบาทลอยตัวจากวิกฤตปี พ.ศ. 2540 หรือผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำทั่วโลก ก็ดี ผู้บริหารย่อมไม่ต้องการให้เกิดผลกระทบเหล่านั้นขึ้น เพราะหมายถึงผลกระทบต่อต้นทุนที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนผลกระทบต่อผู้บริหารในด้านความสามารถในการบริหารงานที่จะลดน้อยลง

และเนื่องจากการประเมินผลการดำเนินงานของบริษัทนั้น ผู้ใช้บการเงินจะใช้ตัวเลขในงบการเงินเป็นดัชนีสำคัญในการประเมิน ดังนั้นเมื่อฐานะการเงินของบริษัทเริ่มมีปัญหา ผู้บริหารก็อาจนำทางเลือกเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่มาใช้ในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง เนื่องจากผลที่จะได้รับจากการตีราคาสินทรัพย์ใหม่จะช่วยให้การรายงานฐานะการเงินของบริษัทดีขึ้น

อย่างไรก็ตามจากแนวคิดที่ว่า การตีราคาสินทรัพย์ใหม่เพื่อต้องการสะท้อนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่แท้จริงของสินทรัพย์ ก็ยังมีประเด็นที่น่าสงสัยว่า ถ้าการตีราคาสินทรัพย์ใหม่สะท้อนมูลค่าทางเศรษฐกิจที่แท้จริงแล้ว ทุกบริษัทก็น่าจะเล็งเห็นความสำคัญในประเด็นนี้ แล้วตีราคาสินทรัพย์ใหม่ทั้งหมด แต่จากการเก็บรวบรวมข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์พบว่า มีบริษัทจดทะเบียนเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้นที่เลือกใช้นโยบายบัญชีดังกล่าว ดังนั้นการตัดสินใจเลือกตีราคาสินทรัพย์ใหม่ อาจเกิดจากความต้องการในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี เพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกตีราคาสินทรัพย์ใหม่ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยจากการศึกษางานวิจัยของต่างประเทศ พบว่า มีหลายปัจจัยที่ทำให้บริษัทเลือกตีราคาสินทรัพย์ใหม่ แต่หากสภาพแวดล้อมแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ตลอดจนผลประโยชน์ทางด้านภาษีแล้ว ปัจจัยในการตีราคาสินทรัพย์ใหม่จะสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับต่างประเทศหรือไม่ ประกอบกับประเด็นนี้ยังไม่มีการศึกษามาก่อนในประเทศไทย ดังนั้นจึงเป็นเหตุจูงใจทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะนำประเด็นนี้มาศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากผลกระทบที่มีต่อบการเงินเมื่อมีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการรายงานฐานะการเงินที่ดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนทางด้านโครงการเงินทุนที่มีความเข้มแข็งมากขึ้น หรือการลดลงของอัตราผลตอบแทนอันเนื่องมาจากค่าเสื่อมราคาที่เพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้การรายงานกำไรที่ลดลง ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการตีราคาสินทรัพย์ใหม่มีทั้งข้อดีและข้อเสีย ดังเช่นทีลิน และเพียสนเนล (Lin & Peasnell, 1994) ได้กล่าวไว้ ประกอบกับนโยบายบัญชีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เป็นทางเลือกวิธีปฏิบัติทางบัญชีที่เปิดโอกาสให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะนำไปปฏิบัติหรือไม่ ซึ่งทางเลือกดังกล่าวจะกลายเป็นช่องทางในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชีได้ ดังนั้นการศึกษครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้นโยบายบัญชีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่เพื่อการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี

สมมติฐานของการวิจัย

จากการที่ตัวเลขในงบการเงินมีความสำคัญต่อการประเมินฐานะการเงินของบริษัท ประกอบกับแนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ ที่ทำให้การรายงานฐานะการเงินของบริษัทดีขึ้น และผู้บริหารมีโอกาสดัดสินใจได้ว่าจะเลือกใช้นโยบายบัญชีดังกล่าวหรือไม่นั้น จึงเป็นที่มาของสมมติฐาน ดังนี้

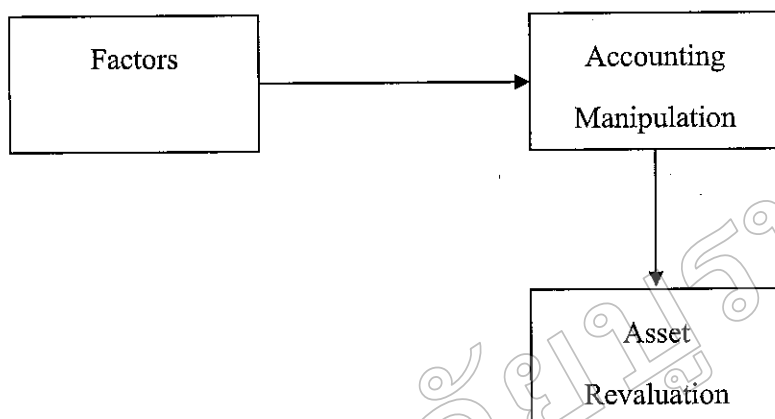
H_1 : การเปลี่ยนแปลงของสภาพคล่องที่ลดลง เฉลี่ย 3 ปีซ้อนหลัง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตีราคาสินทรัพย์ใหม่

H_2 : การเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้นที่ลดลง เฉลี่ย 3 ปีซ้อนหลัง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตีราคาสินทรัพย์ใหม่

H_3 : การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ลดลง เฉลี่ย 3 ปีซ้อนหลัง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตีราคาสินทรัพย์ใหม่

H_4 : การเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมที่เพิ่มขึ้น เฉลี่ย 3 ปีซ้อนหลัง มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตีราคาสินทรัพย์ใหม่

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

จากการศึกษาการตกแต่งตัวเลขทางบัญชีโดยการตีราคาสินทรัพย์ใหม่นั้น ในประเทศไทยยังไม่เคยมีผู้วิจัยในประเด็นนี้ ดังนั้นถ้าผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่นำมาศึกษามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตีราคาสินทรัพย์ใหม่ของผู้จัดการ ก็จะเป็นหลักฐานสนับสนุนงานวิจัยของต่างประเทศ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น แต่หากสถานการณ์ดังกล่าวไม่ได้มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจของผู้จัดการ ก็แสดงว่ายังมีปัจจัยอื่นที่ผู้วิจัยยัง ไม่ได้นำมาศึกษา แต่มีความอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้จัดการ ดังนั้นประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัยครั้งนี้จึงประกอบด้วย

1. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินในการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับความสามารถในการชำระหนี้หรือผลตอบแทนจากการลงทุนของบริษัทที่ตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม

เนื่องจากการที่ได้ทราบว่าการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มเป็นวิธีการหนึ่งในการตกแต่งตัวเลขทางบัญชี และปัจจัยที่นำมาศึกษามีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตีราคาสินทรัพย์ใหม่เพื่อวัตถุประสงค์ใดแล้ว จะทำให้ผู้ใช้งบการเงินมีความระมัดระวังและตระหนักในการใช้ข้อมูลบริษัทมากยิ่งขึ้น ซึ่งอาจช่วยลดความเสี่ยงทางการเงินของผู้ใช้งบการเงินได้

2. เพื่อเป็นข้อมูลสนับสนุนให้มีการเพิ่มมาตรการหรือกฎระเบียบที่รัดกุมเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ที่นำมาใช้ในการตกแต่งตัวเลขในงบการเงินให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในประเด็นนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัติทางบัญชีที่มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับอุตสาหกรรมที่มีความแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมที่มีความเหมือนกันก็น่าจะมีนโยบายบัญชีที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้การที่แนวทางที่อาจเลือกปฏิบัตินั้น เมื่อใช้ไปในระยะเวลาหนึ่งอาจมีการทบทวน โดยผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดกฎระเบียบอาจกำหนดนโยบายที่เหมาะสมกับอุตสาหกรรมนั้น ๆ เพื่อเป็นการป้องกันโอกาสที่ผู้บริหารจะใช้ดุลยนิมิตของตนเองในการกำหนดนโยบายที่สามารถตกแต่งตัวเลขทางบัญชีได้

ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาข้อมูลจากบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2545 และกลุ่มที่ไม่ได้ตีราคาสินทรัพย์เพิ่ม ในช่วงระยะเวลาเดียวกัน โดยในงานวิจัยครั้งนี้จะไม่ศึกษากลุ่มธนาคาร กลุ่มเงินทุนและหลักทรัพย์ และกลุ่มประกันภัยและประกันชีวิต เนื่องจากทั้ง 3 กลุ่มนี้มีลักษณะการดำเนินงานและการวัดประสิทธิภาพการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่น

โดยการศึกษาเกี่ยวกับการตีราคาสินทรัพย์ใหม่นี้ จะศึกษาเฉพาะการตีราคาสินทรัพย์เพิ่มเท่านั้น ไม่ครอบคลุมถึงการตีราคาสินทรัพย์ลดลง

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การศึกษาข้อมูล ไม่สามารถศึกษาข้อมูลของบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ได้
2. การที่เลือกทดสอบข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2540-2545 เนื่องมาจากความพร้อมของข้อมูลด้านกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน กล่าวคือ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาจะใช้ข้อมูลย้อนหลังจากปีที่มีการตีราคาสินทรัพย์ใหม่ เป็นเวลา 3 ปี ซึ่งข้อมูลกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมาตรฐานการบัญชีได้บังคับให้เปิดเผย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ดังนั้นข้อมูลกระแสเงินสดก่อนปี พ.ศ. 2537 จึงไม่สามารถรวบรวมมาศึกษาได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ราคาที่ตีใหม่ หมายถึง มูลค่ายุติธรรม ณ วันที่มีการตีราคาใหม่ หักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสมที่คำนวณจากมูลค่ายุติธรรมนั้นและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์

2. การตกแต่งตัวเลขทางบัญชี หมายถึง การปรับแต่งตัวเลขทางบัญชี โดยอาศัยช่องโหว่ของกฎเกณฑ์ทางบัญชีที่มีความยืดหยุ่นอยู่ในตัว

3. ปัจจัยที่นำมาศึกษา ได้แก่

3.1 การเปลี่ยนแปลงของสภาพคล่อง

3.2 การเปลี่ยนแปลงของส่วนของผู้ถือหุ้น

3.3 การเปลี่ยนแปลงของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

3.4 การเปลี่ยนแปลงของหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม

ในส่วนต่อไปของรายงานการวิจัยฉบับนี้ ประกอบด้วยบทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย บทที่ 4 ผลการวิจัย และบทที่ 5 อภิปรายและสรุปผล